

Jørgen Rosbach
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

**Meeqqat atuarfianni nalilersuinermit sakkut pillugit § 37 naapertorlugu
apeqqummut nr. 120/2025-mut akissuteqaat**

15-08-2025
Suliap normua: 2025 - 9824
All. nr. 25592357

Asasara Jørgen Rosbach

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut tullinnguuttuni akissuteqarfigissavakka.

**1. Meeqqat atuarfianni killiffissiuinerit (trintest) atorunnaarneqarnissaat
Naalakkersuisut siunertaraat?**

Akissut: Alloriarnermi misilitsitsinerit atuartut atuartsinermit pissarsiaannik, atuartsissutini alloriarnernilu aalajangersimasuni suliatigut qaffasissusaannik ineriartorerinullu naliliiffiginissaanut maanna sakkuupput qitiusut. Alloriarnermi misilitsitsinerit atuarsiit kommunillu assigiinngitsut akornanni ataatsimut naliliinissamut toqqammavissiipput.

Naalakkersuisut nalilersuinerat naapertorlugu meeqqat atuarfianni misilitsitsinerit amerlavallaarput ikilisarneqartariaqarlutillu - tamatumani alloriarnermi misilitsitsinerit inaarutaasumillu misilitsitsinerit pineqarput.

Misilitsitsinerit maanna atuartunut ilinniartitsisunullu pisariaqanngitsunik artukkiipput, atuartorpassuillu ilikkarusussusaannut ilinniaqqinnissaanullu ajortumik sunniuteqartumik ajorsarfeqartutut misigisaqartarput. Tamatuma saniatigut misilitsitsinerit amerlassusaat kingunerisaannik ulluinnarni ilinniartitsineq misilitsitsisoqartussaanerannik sunnerneqartarput.

I

**a. Killiffissiuinerit (trintest) atatiinnarnissaannut imaluunniit
atorunnaarsinneqarnissaannut Naalakkersuisut suut pitsaaqutit
ajoqutaasutullu isigaat?**

Akissut:

Alloriarnermi misilitsitsinerit atatiinnarneranni pitsaaqutit:

- Assigiissakkamik atuartut piginnaasaannik paasisaqalersitsisarput.
- Ilinniartitsisut ilinniartitsinermik pilersarusiornerannut assigiinngiaartumillu ilinniartitsisarnissaannut tapersersuipput.
- Atuariit ukioqatigiiaallu assigiinngitsut akornanni sanilliussisinnaanermik periarfissiisarput.
- Angajoqqaasunut aalajangiisartunullu paasiuminartitsilersarput.

Alloriarnermi misilitsitsinerit pitsaaqutaat tassaapput nuna tamakkerlugu atuartut piginnaasaannut assigiissakkamik uuttuutit atorneqarsinnaammata, tamannalu sanilliussisinnaanngortitsillunilu aqqissuussami tamakkiisumik isiginnissilersinnaalluni. Atuartut ataasiakkaannut sutigut suliaqarnikkut suliniuteqartariaqarneris pillugu aamma tikkuussisinnaapput.

Alloriarnermi misilitsitsinerit atatiinnarneranni ajoqutit:

- Alloriarnermi misilitsinnerit piginnaasanik ilaannarsiortumik uuttuinerupput.
- Misilitsinnissamut atuartsinnermut "teaching to the test"-imut annertuumik aarlerinaateqarput.
- Suleqatigiinnissamut piginnaasanik atuartsissutillu assigiinngitsut akornanni piginnaasaqarnermut takussutissiinngillat.
- Attaveqatigiinnermut nutaaliornermullu piginnaasaqarnermut annikitsuaqqamik ukkatarinnipput.

Tamakku saniatigut alloriarnermi misilitsitsinerit atuartup suliatigut inuttullu ineriartornera tamakkiisumik uuttortarsinnaannginneri aamma ajoqutaasinnaavoq. Aamma atuartunut ilaannut uippakajaarnartut misigineqarsinnaapput, tamakkiisumilu isiginninneq atorunagu misilitsinnerit inneri pingaartinneqarpallaarnerisigut eqaatsumik ilinniartitsinnissamut killilersuisinnaallutik.

Oqaatigineqassaaq, pitsaaqutit ajoqutillu aqqissuulluakkamik naliliinermik tunngaveqanngitsut, suliaassatigullu perorsaanikkullu tunngavilersuutini aammalu ulluinnarni sulinnermit misilittakkat nalinginnaasut tunngavigineqarlutik. Misilitsitsinerit assigiissarneqarnikut pitsaassutsimik uuttuisunik nalilersueriaatsillu tamakkiisunik ilalertariaqartut Naalakkersuisut akuersaarutigaa, taakkulu atuartut 3. klassemi projekteqarlutik suliaanut aammalu 7. klassemi sammisaqarluni suliaqarnermut assingusinnaallutik. Alloriarnermi misilitsinnerit ilaat tamakkiisumilluunniit atorunnaarsinneqassappata meeqqat atuarfianni ataavartumik aqqissuussamillu nalilersuisarnerup nukittorsarnissaa pingaaruteqarpoq.

2. Naalakkersuisut eqqarsaatersuuteqarnerlutik killiffissiuinernut (trintest) allanik atuilernissaq soorlu assersuutigalugu suliat aallaavigalugit nalilersuinerit, suliaminnik katersuivii imaluunniit ilinniartitsisut nalilersuineri?

Akissut:

Atuarfimmi atuartsissutini atuartsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 26. julimeersoq aggustip aallaqqaataani 2023-mi atulersinneqarpoq. Ilikkagassatut anguniakkat nutarterneqarnerisigut atuartsissutillu atuartsissutinullu immikkoortut nutaat pilersinneqarnerisa kingunerisaanik Atuarfimmi naliliisarneq uppersaasiortarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nutartigassanngorpoq. Tamanna nalileeriaatsit maanna meeqqat atuarfianni atorneqartut misissornissaannik naliliiffiginissaanillu imaqarpoq. 2025-p ingerlanerani suliaq aallartinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Nalilersueriaatsit sakkullu suut alloriarnermi misilitsitsinernut taarsiissanersut Naalakkersuisunit sulii aalajangersarneqarnikuunngillat.

3. Suut pilersaarutit pingaarnertut Naalakkersuisut pilersaarutigaa meeqqat atuarfianni naliliinermut- aamma pitsaassutsimut naliliinerit pitsanngorsarnissaannut?

Akissut: Naalakkersuisut ilinniartitsinnermut periusissiamut 2024-2030-mut atatillugu meeqqat atuarfianni pitsaassutsimik nalilersuisoqarnissaannik aalajangiipput. Atuartitaanerup pitsaassusaa, suliat qaffasissusaa, perorsaanikkut immikkut neqeroorutit, meeqqat atuarfianni atuartsissutit amerlassusaa, misiliinerit misilitsinnerillu pillugit piumasaqaatit kiisalu ilinniartitsisut ilinniaqqinnissamut periarfissaat ilaatigut nalilersuineri ilaassasorneqarsinnaapput.

2025 suli naanngitsoq naliliinermi suliaq aallartisarneqassaaq. Tassunga atatillugu aningaasanut inatsimmi 1 mio. kr.-nik immikkoortitsisoqarnikuuvuq. Ilinniartitaanerimut Aqutsisoqarfik Ilinniartitaanerimullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigiinnerisigut naliliineq suliarineqassaaq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut anguniagaraat, meeqqat atuarfiannik ataavartumik ingerlaavartumillu naliliinissamut inatsisigut

periarfissiisoqassasoq sakkoqartitsisoqassasorlu, taamaalilluni pisariaqartitsineq naapertorlugu suliniutit aallartisarneqarsinnaanngorlugit.

4. Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaanerpaat suliniutit aallartinneqarsimasut, atuartitsinerup pitsaassusaata nukittorsarnissaanut aammalu qulakkeerlugu, atuartut pissarsiaat isumalimmik takussutissiissutigineqarnissaat?

Akissut: Atuartut kalaallisut piginnaasaat pisinnaasaallu nukittorsarniarlugit aammalu atuartitsissutini allani ilikkagaqarnissamut tunngavissiiniarlutik Naalakkersuisut meeqqat atuarfianni nukarlerni atuartitsissutinik ikilisaaneq siunniuppaat. Tamatuma saniatigut meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi inuussutissarsiutit pillugit angajullerni atuaqatigiinnik pilersitsisinnaaneq ilanngunneqassaaq. Qulaani pineqartut pillugit inatsisitigut suliaassat 2025 suli naanngitsoq aallartisarneqassapput.

Meeqqat atuarfianni ilinniartitsissutit pitsaassusaat immikkullu atuartitsineq nukittorsarniarlugit 2025-mut, 2026-mut 2027-mullu Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermi 20.11.70-imi, Suliniutinut nutaanut sillimmatit, ukiumut 5 mio. kr.-t immikkoortinneqarsimapput.

Aningaasaliissutit pineqartut suliat ingerlasut tapersersussavaat peqatigisaanilu ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup suliaasaqarfinni pineqartuni suliniutinik nutaanik aallartitsisinnaanissaanut periarfissiissallutik - suliniutit allatigut akissaqartinneqarnavianngikkaluartut.

Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi naalakkersuinikkut pisussaaffilersukkamik suliaasanik annertuunik marlunnik ukiuni makkunani suliaqartoqarpoq: Pimmatiginninneq akiorniarlugu nuna tamakkerlugu periusissiaq (takuuk UPA2019/43) aammalu meeqqat, inuusuttut inersimasullu akornanni naqinnernik ilisarsisinnaanngitsunik aamma atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartut ikiorsernissaannut nuna tamakkerlugu iliuuseqarnissamut pilersaarut (takuuk UKA2021/29, 47 aamma 73). Kommunit atuarfiillu peqatigalugit pimmatiginninneq akiorniarlugu nuna tamakkerlugu periusissiaq atuutilersinneqaleruttorpoq. Suliniummut atatillugu 2024-mi nuna tamakkerlugu ataatsimeersuartitsisoqarpoq.

Peqatigalugu naqinnernik ilisarsisinnaanngitsut aamma atuarnermik allannermillu ajornartorsiuteqartut ikiorsernissaannut nuna tamakkerlugu iliuuseqarnissamut pilersaarutit 2025-mi ukiap ingerlanerani saqqummiunneqarnissaa naatsorsutigineqarpoq. Iliuuseqarnissamut pilersaarut ilaatigut kalaallit oqaasii atorlugit ikiorsiinissamut aqqissuussinernik immaqalu naqinnernik ilisarsisinnaanngitsunut misiliutimik imaqassapput.

"Ilinniartitsinerup periusissiaq 2024-2030" naapertorlugu meeqqat atuarfianni siunnersuisarnerup aamma ilinniagaqarneq inuussutissarsiuteqarnerlu pillugit aqqutissiuisarnerup inuusuttut ilinniagaannut inuussutissarsiortunullu ataqatigiissaarnissaat qitiuvoq. Tamanna tunngavigalugu Aqqut suleqatigalugu ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmi ilaatigut meeqqat atuarfianni aqqutissiuiunerup nukittorsarnissaanut suliniut aallartinneqarsimavoq. Suliniummut tassunga atatillugu aqqutissiuisumut tunngaviusumik ilinniarnermup (VGU), Aqqutip aquataa, nutarterneqarnissaa pilersaarutigineqarpoq.

5. Naalakkersuisut oqaluuserisamut soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut: "Meeqqat atuarfianni naliliisarneq" qulequtaralugu 2025-mi oktobarip qaammataani ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik atuarfinni aqutsisunut isumasioqatigiissitsissaaq. Isumasioqatigiissitsinerup ilaatigut saqqummiussisoqassaaq, workshopertitsisoqassaaq misilittakkanillu avitseqatigiittoqassalluni.

Isumasioqatigiissitsinermi misilitsinnerit aamma ataavartumik inaarutaasumillu naliliinerit qanoq atorneqartarnersut ukkatarineqassapput.

Naalakkersuisut nalunngilaat, inuusuttorpassuit meeqqat atuarfiata kingorna ilinniakkamik aallartitsineq ajortut. Atuartut meeqqat atuarfianni atugarissaarnissaat Naalakkersuisunit pingaartinneqarpoq, taamatummi ilinniagaqarnissamut inersimasunngornermilu imminut pilersorsinnaanissamut pitsaanerpaamik tunngavissaqalissammata.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen